

La por de l'altre: el mirall de si mateix

L'acceptació de la pròpia sexualitat és un element bàsic a l'hora de respectar les opcions homosexuals i de desenvolupar-les amb llibertat. Jordi Petit reivindica la necessitat de l'autoestima i l'abolició dels estereotips.

Jordi Petit és el "nom de guerra" que adoptà Jordi Lozano González quan ingressà en el moviment gai al 1977, encara clandestí. En aquests anys ha desenvolupat una

àmplia tasca com a portaveu públic, del 1982 al 1986, com a coordinador del FAGC i, del 1986 al 1995, com a secretari general de la Coordinadora Gai-Lesbiana. Impulsà també la lluita contra la sida a partir de la creació del grup Stop SIDA. Al 1993 fou coordinador de la campanya antidiscriminària "Democràcia és igualtat", organitzada per 11 ONG, amb el suport del Ministeri d'Afers Socials. Treballa a l'Ajuntament de Sabadell.

Si és que els altres ens poden fer por, aquesta només pot venir del desconeixement; és un buit que no pot ésser ocupat per mites o prejudicis.

Per a una persona que descobreixi la seva homosexualitat la por pot venir d'un mateix, en la mesura que l'accepti bé o malament. L'homosexualitat és una variant de la sexualitat humana sotmesa a tantes persecucions, tabús i prohibicions que l'autoacceptació d'aquesta per cada individu que la practica és una conquesta personal.

Aquí, doncs, la por no ve de l'altre, sinó d'un mateix, en aquelles persones que no accepten la seva homosexualitat. Però, a més, els altres,

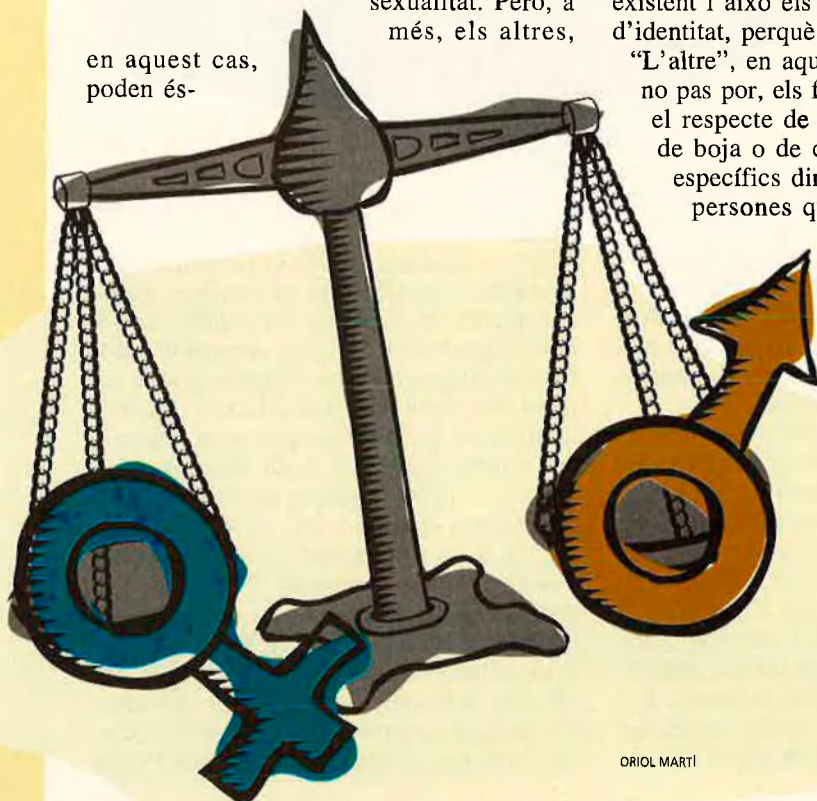
en aquest cas, poden ésser-

ser l'infern o la normalitat, segons que rebutgin o que acceptin l'homosexualitat d'aquesta determinada persona. Tot i que en l'actualitat les coses han canviat prou, encara molts gais i lesbianes eviten, per por, el judici d'altri i amaguen l'homosexualitat, fan doble vida.

La manca de visibilitat de l'homosexualitat, o millor dit, de la majoria dels qui la practiquen, origina un fenomen fàcil de caricaturitzar, de deformar, tot creant-se un estereotip de l'homosexual masculí i femení, "la boja" i "el camioner", carregat d'agressivitat i de rebuig. Per a molts joves gais i lesbianes aquests estereotips han estat l'únic referent existent i això els ha creat greus problemes d'identitat, perquè no hi tenien res a veure. "L'altre", en aquest cas un mite, més que no pas por, els feia mal. Dic això amb tot el respecte de qui vol divertir-se i anar de boja o de camioner, però són casos específics dins la immensa varietat de persones que practiquen l'homosexualitat.

L'altre-mirall.

Segons diuen els sociòlegs, les minories que no s'accepten tenen tendència a

ORIOL MARTÍ

autodestruir-se; en cas contrari, a afermar-se.

L'autoestima és un valor que entre gais i lesbianes ha augmentat moltíssim a partir de l'autoacceptació i de la reivindicació de la igualtat de drets, malgrat la pressió contrària encara existent. Pensem en èpoques anteriors, en què alguns fins i tot se suïcidaven o se sotmetien a teràpies aversives per canviar de sexualitat.

En tot cas, i com a via natural de socialització, com passa a tothom, els iguals són el mirall d'un hom mateix, una forma de contribuir a consolidar la pròpia identitat com a persona. Així, doncs, molts gais troben la mesura de la seva coherència i autoestima segons com tracten els altres gais, perquè aquests vénen a ésser, en part, un mirall d'ells mateixos (tot i que no hi ha cap model universal de gai i que cadascú és diferent, menys en el tipus d'objecte sexual desitjat).

Tenim alguns exemples cinematogràfics que podem aplicar a aquesta reflexió. A la pel·lícula *Los chicos de la banda* trobem uns homosexuals turmentats i a disgust amb ells mateixos, força amargs i agressius amb els altres i entre ells. Trenta anys més tard trobem a *Mi hermosa lavandería* dos joves gais, solidaris i enamorats, sense cap problema que surti d'ells mateixos, perquè l'autoestima ha augmentat, el col·lectiu ha avançat i l'altre és un mirall acceptat. En tot cas els problemes vénen de fora.

L'altre-inquietud. Per a algunes persones heterosexuales els gais i lesbianes són font de malestar o d'inquietud. Això és d'aquesta manera perquè, amb la seva presència als mitjans de comunicació, al cinema o a la literatura, cada vegada amb més normalitat i visibilitat, creen un conflicte per a qui no està segur de la seva sexualitat i, és clar, no acceptaria ni un moment l'homosexualitat en si mateix. Aquests solen ésser els pitjors enemics de la llibertat, les persones que per reprimir un desig homosexual necessiten fins i tot atacar o assassinar gais i lesbianes.

Contràriament, les persones totalment indiferents a l'homosexualitat solen ésser menys viscerals si guien en favor de gais i lesbianes o contra —o almenys no hi actua el factor crispador i negador d'una autorepressió que necessita destruir el mirall, destruir l'altre.

L'altre, dia a dia. Totes aquestes consideracions crec que poden ésser útils per a reflexionar sobre el perquè de determinades relacions i forma de tracte entre gais o, diguem, entre persones que practiquen l'homosexualitat en un grau d'autoacceptació major o menor.

Vull referir-me, doncs, a aquelles situacions en què es produeix un contacte homosexual amb major o menor càrrega d'afecte, segons precisament com considerem l'altre: com un mirall qualsevol o com un mirall en què no ens agrada de mirar-nos. Així, pot esdevenir que després d'una nit encesa d'aventura, l'endemà l'altre no reconegui res explícitament, i en trobar-lo pel carrer, o en un pub, després d'uns dies, no et saludis, no et reconegui. L'evolució del col·lectiu homosexual, diguem del conjunt de gais que més viuen en interrelació cultural i social —revistes, uns mateixos locals d'encontre, uns mateixos costums o semblants— progressa a base de temps i de normalització de l'homosexualitat pròpia, precisament quan també la societat afluixa la pressió gràcies a la lluita sostinguda. Això ha portat a superar progressivament el dilema "boges" sí, "boges" no, com una imatge estereotipada del col·lectiu; simplement, el col·lectiu és tan variat com cadascun dels seus membres.

En definitiva, gais i lesbianes hem començat a estimar els altres gais i lesbianes quan hem guanyat la pròpia autoestima. **Jordi Petit**

